

בס"ד. שי"פ במדבר, מכה"ח סיון, ה'תשי"ד

(הנחה בלתי מוגה)

היות ג' אל משה ג' שאו את ראש כל עדת בני ישראל ג' במספר שמות ג' אתה ואהרן ואחכם יהיו איש איש למטה וגו'. וידוע

הדיוק בזה, הן בכללות הענין והן בפרטי הדברים, דפרטי הדברים צריך להבין מ"ש במספר שמות, דלכאורה נוגע רק המספר דבניי, ומה נוגע ענין השמות, וגם אינו מוכרן אומרו במספר שמות, דלכאורה, מאחר שבא בהמשך למ"ש כל עדת בניי, היינו, שהכוונה היא לשמות בניי, א"כ הול"ל במספר שמותם, ומהו אומרו במספר שמות, גם צריך להבין מ"ש שאו ג', דלכאורה הול"ל לשון המורה על מנין, וכמו הלשון תפקדו שנאמר בהמשך ציווי זה גופא, ולמה אומר הלשון שאו, שאינו מורה על מנין, אלא פירושו הוא מלשון הגבהה (אויפהויבן). וגם אינו מוכרן מ"ש שאו את ראש, דלכאורה הול"ל שאו את כל עדת, ומהו אומרו את ראש, וגם צריך להבין, למה הוצרך להזות המנין ע"י משה ואהרן, והלא המנין הראשון בצאתם ממצרים הי' ע"י משה בלבד, ולמה הוצרך להזות מנין זה גם ע"י אהרן, והיינו, דכשלמא מה שהוצרך להזות ע"י משה, הרי זה לפי שכל ההמשכות צריכים להזות ע"י משה דקא³ (הן משה שבדור ההוא, והן אחפשטותא דמשה שבכל דור ודור), אך מהו הענין שהוצרך להזות המנין גם ע"י אהרן, ועוד צריך להבין, למה הוצרך להזות מנין זה גם ע"י הנשיאים, כמ"ש ואחכם יהיו איש איש למטה, דאף שמלשון זה משמע שהנשיאים היו טפלים ונטלים למשה ואהרן, מ"מ הוצרך להזות המנין גם על ידם, וצריך להבין טעם הדבר. וכמו"כ אינו מוכרן בכללות הדבר, מהו גודל מעלת המנין, דלכאורה, מנין הרי"ע חיצוני שאינו מורה על חשיבות הדבר, שהרי בהמנין כולם שוים, ומהו גודל מעלתו שלכן נכתב זה בחזרה, ונצטוו לקרוא זה בחזרה בכל שנה ושנה. וכיורת אינו

1) פרשתנו (במדבר) א. א"ד. עי כה ואילן. אה"ח במדבר ע' כט ד"ה

2) בכל הבא לקמן — ראה ד"ה שאו את להבין ענין מה שבמספר בניי כו' תרלי"ד (סה"מ תרל"ד ע' רח ואילן). ד"ה שאו את ראש תש"מ.

3) ראה סה"מ תר"ס ע' קיב ואילן. ועוד קצ ואילן. וראה גם ד"ה תר"ל תק"ע ע' צה

4) מאמרי ארמו"ר האמצעי במדבר ת"א תקי"ח ס"ט (ק"ב א. ק"ד. א).

ט) וזרין על שלשה דברים העולם עומד, על שלשה דברים התעלם עומד, דע"י שהתחמ"צ נחתלקו לג' סוגים, דכללות הם ב' קוין דהמשכה והעלאה², וגם לאחרי שנתחלקו לב' קוין הם כלולים זה מזה, ע"י מתגלה שענינו הפנימי העולם, העלם, הוא, שיהי' בו גילוי אלקות. ולכן, הגילוי אלקות שנמשך בעולם ע"י העבודה בני' הדברים תורה עבודה וגמ"ח (שכל אחד כלול מכולם) הוא לא כמו דבר נוסף על העולם אלא שזהו ענינו העולם עצמו, העולם עומד.

והמשכה זו היא ע"י העבודה בני' הדברים עכשיו, אלא שעכשיו הוא בהעלם, ולע"ל יהי' זה בגילוי, וכמשנת"ל (במאמר הקודם³) שבבמשיח יהי' החיבור דמעלה ומטה, ועל ידו יומשך זה גם ככל העולם, שיהי' מלאה הארץ דיעה את הוי"ה⁴, שגם הארץ הגשמיית (דומם, מטה מטה) תהי' מלאה דיעה את הוי' (מעלה מעלה), כביאת משיח צדקנו בקרוב ממש.

62) דתורה וגמ"ח שיהם הם המשכה מלמעלה למטה, והחילוק שביניהם הוא באופן ההמשכה (לק"ה שלח מט' ב. וראה גם לקו"ח אמור לג. טע"א. ובכ"ס).

63) ד"ה תיג"ל שבהנהגה 8 דלעיל ס"י (לעיל ע' קלח).

64) ישע"י י"א, ט.

משישים רכוא, הענין בזה הוא, דהנה, המספר כמו שהוא כבי"ע הוא בשנינו מכמו שהוא באצילות, וכל מה שנמשך למטה יותר המספר הוא ביותר כידועו¹⁷, וכמו כן הוא גם כנשי"י, שהמספר דשישים רכוא, הוא נשמות שרשים¹⁸, אבל כל שורש מתפרט לריבוי ויצוצות, שהן נשמות פרטיות כו'. ולכן בהזמן דיצי"מ ומי"מ שהוא זמן כללי, היו אז הנשמות כמו שהן בכללות, אבל בהזמנים שלא"ח¹⁹ שהם זמנים פרטיים, ונתוספו ריבוי נשמות פרטיות שהם יותר משישים רכוא.

ג) אמנים

עדיין צריך להבין מה שבוך משה¹⁰ הרי' אליק אבותיכם יוסף עלים כם אלף פעמים גר, שהרי אי אפשר לומר שהכוונה היא להוספה בהתפשטות הניצוצות כלכל, דמצד הפלאה הכרחה מוכן שההוספה היא לא רק בהפרטים, אלא גם בהשרשים, וכפרט שבוכתו של הקב"ה היא באופן שתוספתו מרובה על היציק²⁰, ומזה מוכרח שההוספת היא גם בהשרשים. וצריך להבין איך שייך השרי' תוספות בהשרשים, הרי לפי הניל' מספר הנשמות שרשים הוא כדיוקן, שאפשר להיות ששים רכוא דוקא.

ויוכל

זה ע"פ מ"ש²¹ והי' מספר בני ישראל גו' אשר לא ימד ולא יספר, ומקשה במלואו²² דכרישא נאמר והי' מספר, ואח"כ מסיים אשר לא ימד ולא יספר, ומתריץ במגורא דכומן שישראל עושרין רצונו של מקום אזי לא ימד ולא יספר. וכיארור הענין, דהנה, ענין הרצון למעלה, (רצונו של מקום) הוא ספירת הכתר, דכתר הוא מקור על אצילות וכללות סדר ההשתלשלות, שבא בסדר והדרגה ובהתחלקות, והיינו לפי שבח"י הכתר עצמו, הוא גם כבח"י התחלקות קוין, וכמו להכדייל ברצון האדם למטה שיש בו התחלקות, שהרי יש רצון נוטה לחסד, נוטה לדין ונוטה לרחמים, והיינו שהרצון הוא מקור כל הכחות פנימיים ויש בו ההתחלקות דכחות, וכמו"כ הוא גם למעלה בספירת הכתר שהוא מקור על ההשתלשלות, שיש בו המדידה והשתלשלות, והיינו שכתר הוא מורד את כללות ההשתלשלות, שלכן נקרא משחתא²³ וגם נקרא כוצינא דקרדוניה²⁴.

17) ראה ביאורי הזהר לאדמו"ר האמצעי א. (21) הושע ב. ב.
חיי שרה קלא, ג ואילן. ת"ח שם קנב, ד. (22) יומא כב. ב.
ראה זהר ח"א טו, א. ית, ב. ח"ב מת, (23)
ב. רלג, א (ובביאורי הזהר לאדמו"ר האמצעי לומר שם שם (ני, ד). תקוה זהר ת"ח בתחילתו. ובכ"מ. (20)
18) ראה גם תניא פל"ז (מת, שע"א).
19) דברים א, יא.
20) ב"ב פס"א, ד.
21) ובכ"מ.

מוכן, שהרי בימי דוד ה"י מספר בני הרבה יותר מת"ר אלף, ואח"כ בזמן הבית, וכפרט בזמן בית שני שהיו הרבה פעמים כפליים מיוצאי מצרים, וא"כ למה נצטור לקרוא בכל שנה ושנה מנין זה דוקא.

ב) אר

הענין הוא, דהנה ארתא בזה"ב²⁵ שמנין זה שייך להדגלים, שלכן לאחרי ענין המנין מבואר ככתובי ענין ד' הדגלים. ובענין הרגלים מבואר בזהר שם שהוא כנגד ד' מחנות שכינה שהם ד' חיות המורכבה, וכשם שיש למעלה ד' מחנות כמו"ל אזי למטה ד' הדגלים, ומנותים ולי"ז כסדרם וגם כמספרם, וכשם שבחיות המורכבה הרי לסטר מזרח יש קפ"ז אלף מחנות וכדורם יש קנ"א אלף מחנות כו"²⁶, כמו"כ ה"י מספר זה גם בהדגלים. וכשם שלמעלה הרי המספר הוא בדיוק, דעליו לא יוסף וממנו לא יצטר, והיינו דכברי שהרי' ההמשכה שבענין המורכבה, שהחיות נושאות את הכסא²⁷, הרי זה ע"י מספר כזה דוקא, הנה כמו"כ גם את האדם²⁸ שעל הכסא²⁹, הרי זה ע"י מספר כזה דוקא, הנה כמו"כ הוא גם למטה, שההמשכה שהיתה בהדגלים שהיא דוגמת ההמשכה שבמורכבה, היא ע"י מספר כזה דוקא, היינו, מספר ששים רכוא, שמספר זה הוא כדיוקן וטעם המספר דשישים רכוא הוא, לפי ששרש נשי"ו הוא המגדוליסי³⁰, והיינו שחי' החסדים פועלים הגדולה והתכללות בהמדות, עד שכל מדה מהששה מדות כללה מיו"ד ויו"ד מיו"ד כו' וכדחתכללות ה' פעמים יו"ד מיו"ד, עולה המספר דשישים רכוא, וזהו מ"ש במספר שמות, דקאי על השמות דלמעלה, היינו, שמות הרי' שהוא כד"א³¹, שרובו חסדים³², ולכן המספר דשמות הרי' הוא ששים רכוא, ונגמדם הוא המספר דשישים רכוא נשי"ו. וזהו שבהתחלת ענין המנין כתוב וידבר הרי', לפי שחשבון בני"ו הוא כנגד החשבון דשמות הרי' למעלה, וזהו"ע במספר שמות, היינו, במספר שמות הרי' למעלה. ומה שאח"כ נמרכו ישראל יתור

25) ראה ארכי"ר פ"א, ב. פ"ב, ד. (11) פיט 'חיות' ר"ה כף רגל בקדושת
6) ראה זהר ח"ב רנב, א. פרשתנו קי"ח, ב. כתר במוסק לר"ה (נוסח אשכנז) בחי' שם.
וראה ביאורי הזהר לאדמו"ר האמצעי לזהר (12) ראה יחזקאל א, כו.
פרשתנו שם (פה, א ואילן). (13) ראה תרי"א יתור עא, א.
7) ב. ב ואילן. (14) ראה שם סח, ג. ובכ"מ.
8) ראה זהר קנב, א. קנה, א. הערת כ"ק (15) ראה שם מקץ מא, ג. מג, ג. כא, ט.
ארמו"ר שליט"א כסא"מ ה'שית ע' 40. א. ובכ"מ.
9) פרשתנו ב, ט, שם, טז.
10) ראה שמות ובה ספ"ג. בחי' תרומה א. שה"ש מג, ג. ובכ"מ.
כתי, ג.

שכלב, שכחות אלו הם בהגבלה, והם תמיד כשורה וכסדר והדרגה, שהרי גם מה שנתחסף ע"י שימים ידברו ורוב שנים יודיעו חכמה³², הרי זה כסדר והדרגה, כיון שההוספה היא לפי הזמן כו'. והיינו, שהמשכה זו שהיא בהגבלה, היא בתמידות, שאין שייך בה גרעון וסילוק. אך יש תוספת המשכה אור וגילוי בכל הכחות שבאה מצד פנימיות הנפש, וכמו בשעת השמחה, שאז מתעורר איש (החסד) להיות בויותר גדול מאד שלא לפי ערך כלל, וגם איש כלי וקמצן מתנהג כמו איש החסד, וכמ"כ ניתוסף בשעת השמחה גם ככת השכל להשכיל בריבוי וכשכלים נעלים כו', הנה המשכה תוספת זו שאינה באה כסדר והדרגה, היא מצד פנימיות הנפש, והמשכה זו היא רק בשעת השמחה, ואח"כ חולפת ועוברת, והיינו שיש בה גרעון וסילוק. וכמ"כ יוכן גם למעלה, בהמשכות שבעולמות, שההמשכה שכסדר והדרגה, שהו מ"ש³³ ששת ימים עשה הוי', שהוא ההמשכה דו"א, הנה המשכה זו היא בתמידות, אמנם ההמשכה דשכת וריו"ט, התענוג דשכת והשמחה דריו"ט (מועדים לשמחה) שהו"ע תוספת אור מבחי"א, הנה אף שהמשכה זו מאירה גם אח"כ, וכמו בשכת דמיני מתכרכין כולו וזמן³⁴, וכמ"כ כמועדים לשמחה שמזה נמשך גם בזמן שבין רגל לרגל, וכמו שהשתחוואה כביהמ"ק כרגל פעלה גם על הזמן שלאח"י עד הרגל הבאה³⁵, מ"מ, יש בזה שינויים, דעיקר ההמשכה הוא רק בשכת וריו"ט, ואח"כ נמשך רק הארה מזה, ולפעמים לא נמשך אפילו הארה מזה, וכך הוא גם בענין ההמשכה בעולמות ע"י ספירת המלכות, שבספירת המלכות יש ב' אופנים, כמו שהיא כסוד שרש, וכמו שהיא כסוד תוספת³⁶. מלכות כסוד שרש הוא כוירדתה לבי"ע, והוא לצורך עצם ההתהוות. אמנם המשכת והשפעת אלקות בעולמות הוא ע"י ספירת המל' כמו שהיא כסוד תוספת, היינו המשכת הט"ס דו"א במלכות, שזהו בעליית המלכות לז"א. וזהו"ע בנין המלכות ברו"ה שעיקרו הוא לצורך השפעת אלקות בעולמות, כמ"ש³⁷ והופע בהדר גאון עורך כו' וידע כל פעול כי אחת פעלתו כו', והוא ע"י המשכת הט"ס דו"א, שלכן בנין המלכות ברו"ה הוא ע"י ט' תקיעות וט' ברכות, אך המשכה זו שבסוד תוספת אינה תמיד כשורה, ושייך בה גרעון וסילוק.

(32) לשון הכתוב — איוב לב, ז.
 (33) יתרו כ, יא. ועוד.
 (34) זח"ב סב, ב, פח, א.
 (35) ראה לקי"ת ברכה צ"ח, ב.
 (36) ראה עץ חיים שער מיעוט הירח פ"ב.
 לקי"ת צו יא, ב. באורי הוזהר בלק —
 לארמו"י האמצעי ק"ג ואל"ף. ולאדמו"ר
 הצי"ח פ"א ע' תצו ואל"ף. ע' תקיב ואל"ף.
 (37) תפילת העמידה דו"ח, ב.

ומאחר שככתר עצמו יש ענין המדידה, לכן כשכא בהשתלשלות נעשה ענין של מדידה בפועל, כמו באצילות שהוא במספר עשר ספירות, עשר ולא תשע ולא אחד עשר³⁸, וכמו שבא בכי"ע נעשיית המדידה ביותר כו"ל. ומצד זה נעשה גם החשבון ומספר דנשי"י שהם במספר ששים וכוא דוקא. אמנם, כל זה הוא מצד חיצוניות הכתר שהוא כחי' קו המדה, משא"ל מצד פנימיות הכתר שהוא אין סוף, דהנה, הכתר הוא ממוצע בין המצעל לאצילות וכללות ההשתלשלות³⁹, ומאחר שהוא ממוצע הרי יש בו ב' מדידות, חיצוניות הכתר שהוא קו המדה, שמורד ההשתלשלות, ופנימיות הכתר שהוא א"ס. וזהו מה שלפעמים הכתר נמנה במנין הספירות ולפעמים אין הכתר נמנה⁴⁰, שהחילוק הוא בין חיצוניות הכתר לפנימיות הכתר⁴¹. ומצד פנימיות הכתר, שהוא למעלה מקו המדה, והוא א"ס, הנה גם כמו שנמשך משם בהשתלשלות ולמטה, אין זה במדידה והגבלה, ועד"ע לא ימד ולא יספר. וזהו שאמרו: "ודל כו"ל בזמן שישראל עושין רצונו של מקום, אזי לא ימד ולא יספר, ורצונו של מקום הוא הרצון דתומ"צ, וההפרש בין הרצון דכרה"ע להרצון דתומ"צ הוא, שהרצון דכרה"ע הוא בהגבלה, כמאמר⁴² שאמר לעולמו די, משא"כ הרצון דתומ"צ הוא כל"ג, דכתורה כתיב⁴³ ארוכה מארץ מדה ורחבה מני ים, וכמ"כ במצוות, וכפיט במצות הצדקה, שהיא כללות המצוות⁴⁴, כתיב⁴⁵ ורחבה מצותן מאד, ולכן מצד הרצון דתומ"צ (שזהו"ע עושין רצונו של מקום) שהוא כל"ג, אזי בני"י הם ככחי' לא ימד ולא יספר.

ד) ודנה ב' המשכות אלו (ההמשכה שמצד חיצוניות הכתר שהיא חלוקים הם זמ"י, שההמשכה שכמדידה היא בתמידות, שאין שייך בזה גרעון, ומכ"ש שאין שייך בזה סילוק, משא"כ ההמשכה שבכחי' כל"ג שייך שרי"י גרעון וסילוק. ויוכן זה ממה שאנו רואים באדם למטה, שישנם כחות שהם בהגבלה, וכמו כח החילוף ברגלים, כח התנועה בידיים, כח השמיעה כאזנים וכח הריאי בעינים, דכחות אלו הם כחות חיצוניים, וכמ"כ גם הכחות הפנימיים, כמו השכל שבראש המדד

(24) ספר יצירה פ"א מ"ד.
 (25) ראה עין חיים שער מב (שער דודשי)
 אב"י"ע) פ"א, וכל"מ.
 (26) ראה שם שער כג (שער מוחין דצל"ם)
 פ"ח.
 (27) ראה גם לקי"ת שלח מט, ג.
 (28) ראה חגיגה כ"ב, א.
 (29) איוב יא, ט.
 (30) ראה ת"א מקץ לת, ג. מב, ג. וכי"מ.
 (31) תהלים קיט, צו.

שהעליון כופף את קומתו ומגבי' את החפץ, שאז הוא מגביהו למקום שהוא (העליון) נמצא. וכמו"כ הוא גם בעבודה, דעבודת התפלה היא העלאה מלמטה למעלה, שע"יז אי אפשר להגיע אלא למדרגה שבמדרידה והגבלה. אבל ההמשכה מלמעלה למטה נותנת כח בעבודתו שאף שמצד עצמה היא בהגבלה, מ"מ, ע"י ההמשכה מלמעלה יוכל להגיע בעבודתו למדרגה שלמעלה מהגבלה. וזהו מ"ש (שאז) את ראש בני ישראל, דשאז הוא מלשון הגבוה, היינו הגבוהה למעלה מהגבלה, דאף שמדובר בענין המנין שהוא במדידה, מ"מ, ההמשכה מלמעלה נותנת כח בהמנין שתכליתו יהי' באופן של בלי מספר, שזוה"ע לא ימד ולא יספר.

ו) ודנה ההמשכה מלמעלה נעשית על ידי אהרן, שהוא שושבינא דמטרוניתא, כידוע, שמשוה ואהרן הם שושבינא דמלכא ושושבינא דמטרוניתא³⁹, ופירוש שושבינא דמטרוניתא אין זה שלוחי הכלה, כי אם שלוחי החתן להביא את הכלה, והו"ע המשכה מלמעלה שע"יז יוכל להיות ענין ההעלאה, שאז גו', למעלה מהגבלה. ולכן הוצרך להיות המנין (לא רק ע"י משה, אלא) גם ע"י אהרן, דכרי שיהי' שאז גו', לפעול בהמנין שיהי' באופן אשר לא ימד ולא יספר, הרי זה דוקא ע"י אהרן, שושבינא דמטרוניתא, שזוהי עבודתו של אהרן, בהעלותו את הנורות⁴⁰ והענין כזה, דלכאורה, כיון שגור הו"י נשמת או"י, ונר טבעו בעל"ז⁴², והיינו שהנשמה מצד עצמה היא בעלי, א"כ, מהו הצורך בעבודה אהרן להיות בהעלותו את הנורות. אך הענין הוא, דנר הוא בעבודה, ובההכה יש ב' מדרגות, אהבת עולם ואהבה רכה⁴³. אהבת עולם היא ובההכה שמיצד ההתכוונות בענין מה גדלו מצדו⁴⁴ ומה רכו והיא ובההכה שמיצד ההתכוונות בעולם, להיות שכאה מעוני העולם וקשורה מעשיו⁴⁵, ונקראת אהבת עולם, להיות שכאה מעוני העולם היא מצד עצמה, ולכן אהבה זו היא בהגבלה. וגם כאשר האהבה היא מצד ההתכוונות שמתכוונן בענין כרוך שם ככור מלכותו, אין שכל ההתכוונות היא משם והארה כלכל, וכמילא מתעורר ברצוא כו' (ער וויל אורינוגין פון דעם), הנה גם אהבה זו אינה אהבה רכה, כי אם אהבת עולם, דכיון שההתחלה היא בענין העולם, שמתכוונן אין שהעולם הוא הארה, הרי זה

(39) דור חו"א רטו, ב. ח"ב מט"ב, ח"ג כ, ראה תריא פ"י"ט.
(43) ראה תריא פמ"ג, חו"א ויחי מו, א.
(44) תחלים צב, י.
(45) שם שקי, כד.
(39) דור חו"א רטו, ב. ח"ב מט"ב, ח"ג כ, ראה תריא פ"י"ט.
(43) ראה תריא פמ"ג, חו"א ויחי מו, א.
(44) תחלים צב, י.
(45) שם שקי, כד.
(40) בהעלותו ת, ג.
(41) משל"ב, כד.

אלא שענין זה הוא למעלותא, והיינו, דכיון שהמשכה זו היא מפנימיותה הکتו שהוא בלי גבול, ונמשך עד למטה מטה, הרי שייך שיהי' בה אחיזה לחיצוניים חו"י, ולכן הסילוק הוא למעלותא שלא יהי' בזה אחיזה כו', והיינו שמיצד העדר העבודה נעשה גורעון בההמשכה, וכאשר שייך שהי' אחיזה לחיצונים, אי מסתלקת ההמשכה לגמרי.

ה) וכיאר הענין בעבודת האדם, הנה כשם שצריכים להמשיך תוספת (שאז היא בסוד שורש), כמו"כ הוא גם בעבודה, שצריכים להמשיך תוספת אור בהנשמה מצד כללות ירידתו בנוף ונה"כ, ובפיש מצד התגברות החומיות דנה"כ כלילה, דכמו שבעת השינה מתעלמים הכחות פנימיים ומה שמשאר בגולוי הוא רק הכחות החיצוניים כלכל, כמו כן הוא ברוחניות שמתעלמים הכחות דנה"א, ובקומו משינתו צריך לללות ולהגביר הכחות דנה"א. וענין זה נעשה ע"י העבודה דמורה אני, ואח"כ עבודה התפלה עד שמוגיע לשמו"ע. דנה, התחלת עבודת התפלה היא בכח"ה הרדאה, ואח"כ היא העבודה דפסוד"ז שה"ע התפעלות המדות, והיינו, שאין זה מדות שמיצד השכל, כי אם התפעלות המדות מצד עצמם, דאף שההתפעלות היא מההתכוונות שמתכוונן כפסוד"ז, מ"מ, כיון שההתכוונות שבכפסוד"ז היא בענין בריאה יש מאין שאין הנכבואים יכולים להשיג בהשגה ממש, א"כ הרי התפעלות המדות אינה מצד השגה. אלא הו"ע שהתעוררות המדות היא ע"י השגה השכל, אמנם, תכלית ועיקר העבודה, הו"ע ההשגה ואין זה מדות שמיצד השכל, אבל זהו רק מה שהשכל מעורר את המדות, והתפעלות המדות שמיצד השגה, ועבודה זו היא ככרות ק"ש וק"ש אך מצד התגברות החומיות שבעת השינה, אי אפשר להגיע לזה מיד בהתחלת התפלה, אלא בתחילה צריך להיות החקיקה מבחוץ שבכפסוד"ז³⁸, שבה הוא מעורר ומגלה את המדות דנה"א, וע"יז הוא מגיע לכרות ק"ש וק"ש, ועד שעולה באצילות, שזהו תכלית העליון. וכל זה הוא סדר ההעלאה מלמטה למעלה, שע"יז אפשר להגיע רק במדריגה שהיא במדרידה והגבלה, אמנם, ע"י המשכה מלמעלה למטה מגיעים למדריגה שאפשר להיות בשני אופנים, אופן א, שהתחתון יגבי' את החפץ, אלא שאז לא יוכל להגביהו כי אם עד היכן שירד מגעת. אך אופן הב' הוא,

לקי"ח בתקויות מו, י. (38)

היסודות כמו שהם בגילוי לא נחשב יסוד הרוח ליסוד הראשון⁵³, מ"מ, כמו שהוא בשרשן, הנה דוקא יסוד הרוח הוא יסוד הראשון שלמעלה מכולם. ולכן אנו רואים גם בה' יסודות כמו שהם בגילוי, שקיום מציאות האש הוא ע"י הרוח דוקא שהוא האור⁵², וכמו"כ במים, שבכרי שהמים יתנשאו למעלה יותר מכמו שהם מצד עצמם, הרי זה ע"י רוח המנפח בהם, וכמו שאנו רואים בגלי הים שהרוח המנפח בהם פועל בהם והגבהה⁵¹. וכשם שהוא בענין ההגבלה, כמו"כ הוא גם בהפיזור ופירוד, שפירוד ופירוד האש לחלקים וכן פיזור ופירוד המים, הוא ע"י הרוח דוקא, וטעם הדבר הוא לפי שבשרשם הרוח הוא יסוד הראשון. והדוגמה מזה למעלה, דאחא בספר יצירה⁵⁴ עשר ספירות כלי מ"ה כשלהבת הקשורה בגחלת, ויריע דשלהבת שבתוך הגחלת זהו הע"ס הגנוזות שגנוזים ונעלמים באו"ס עצמות המאציל כו', והיציאה וההתגלות שלהם הוא ע"י הרוח, שעו"א אחת רוח אלקים חיים, להיות אור החסד בגילוי ובכחי התחלקות כו'. וזהו שע"י הקריאה בתורה מגלים מדעלם לגילוי, דכחורה איתא⁵⁵ חיים הם למוצאיהם, למוציאיהם כפה, שהו"ע הרוח פה שבחורה, ולכן ע"י הקריאה בתורה, ככל דור דור וככל שנה ושנה, פועלים של ענין הנ"ל יומשך מההפעל אל הגלוי.

ח) **ועפ"ז** יזכר גם הטעם שהוצרך להיות גם המנין דכל שבט בפ"ע, וככל שבט ושבט הוצרך הכתוב לומר את כל פרטי הענינים.

דכמספר שמות גו' מכן עשרים שנה ומעלה כל יוצא צבא, דלכאורה ה"י מספיק שיאמר כל הפרטים בשבט אחד בלבד, בשבט ואובך או בשבט שמעון, ולומר שכך ה"י גם בשאר השבטים. ויזכר ע"פ הנ"ל, שהטעם שהמנין כתוב בתורה הוא כדי הקריאה בתורה יפעלו ההמשכה והגילוי, ולכן צריך לפעול זה ככל שבט ושבט בפ"ע. וכמו שהוא באדם למטה, שכל יח יש לו שרש מיוחד בנפש, ולכן לא ימנע האחד את שפע הבה האחר, שלכן גם כאשר עוצם עיניו ישמע באזניו, וכאשר יאטום אוניו יראה בעינו, וכמו"כ צריך להיות תקיף כל כח בפני עצמו, והיינו, שלא מספיק המשכה כללית מהנפש כדי לתקן כחות פרטיים, אלא צ"ל המשכה פרטית דוקא לכל כח בפני עצמו, שהרי ע"י תקיף כח תראי לא יתקן חוש השמיעה, ועד"ז בשאר הכחות וחושים. וכמו"כ הוא גם בענין

53) ראה סידור (עם דא"ח) קלג, טע"ד.
54) שם מ"ז.
55) משלי ד. כב. עירובך נר. א.

51) ראה שמו"ר פכ"ג, יג. במדב"ר פי"ד.
52) רמב"ם הל' יסודות פי"ג ה"י.
53) ראה תו"א מקץ מב, ג.

קשור בעניני עולם שהוא בהגבלה. ועוד אופן בזה, שהאהבה היא שיהי' השם בבחי' גלוי, שהו"ע ואהבה⁴⁶, שיהי' שם שמים מתאהב על ידך⁴⁷. וכל זה הו"ע אהבת עולם שהיא בהגבלה. אמנם אהבה רכה היא האהבה שלמעלה מהגבלה. והו"ע עבודת אהרן, בהעלותן את הנרות, כו', מה שהנשמה מצד עצמה טבעה בעלי, הרי עלי' זו היא רק במרדה, אך מה שאהרן שושבינא דמטונוחתא מעלה את הנרות, הוא, שפועל בהם אהבה רכה, והיינו, שמצד המשכה מלמעלה האהבה היא כלי גבול.

אמנם, להיות שמדריגת אהרן היא באצילות, ונש"י הם בכ"ע, הנה ככדי שתהי' המשכה מאצילות לכ"ע הרי זה ע"י הנשיאים דוקא, שזהו מ"ש ואחכס יהיו איש איש למטה. והענין בזה, דהנה, מבואר בתו"א פ' ויח"ע⁴⁸ שהשבטים הם האורות דאצילות שירדו לכריאה כו', והיינו שגם בהיותם בכריאה הם כמדריגתם כמו שהם באצילות. ולפי שמצד אחד הם בכריאה, וכיחד עם זה, בהיותם בכריאה הם כמדריגת האצילות, לכן הם המקשרים אצי' וכ"ע, שזהו מ"ש ששם עלו שבטים שבטי י"ח עדות לישראל, דשבטי י"ח היינו שהם כמדריגת האצילות, אך מ"מ להיותם בכריאה הם עדות לישראל. וזהו מ"ש ואחכס יהיו איש איש למטה, שאף שהמשכה היא ע"י אהרן שושבינא דמטונוחתא, מ"מ, בכרי שיהי' החיבור דמדריגה זו עם נש"י שהם בכ"ע, הרי זה נעשה ע"י הנשיאים דוקא, וכיון שמצד אחד הם בכריאה, וכיחד עם זה, גם בהיותם בכריאה הרי הם טפלים וכסלים למשה ואהרן (שזהו מ"ש ואחכס יהיו), היינו שהם כמדריגת האצילות, לכן דוקא ע"י ההעלאה שלהם (שענין המנין, שאו גו', נעשה גם על ידם) נעשית ההמשכה דבחי' אהרן בכ"ע. כפי שהם בכ"ע.

ז) **אמנם** גם זה אינו מספיק עדיין, והוצרך שכל זה יכתב בתורה ויקראוהו בתורה ככל שנה ושנה, והיינו, לפי שכל הנ"ל ה"י בהדרגה יוצאי מצרים מיד אחרי מ"מ, אבל כדורות הבאים הרי זה

כהעלם, אך ע"י הקריאה בתורה ככל שנה ושנה מגלים זה מההפעל אל הגלוי. ויזכר זה עפ"י מ"ש בספר יצירה⁵⁰ בענין ע"ס כלי מ"ה, אחת רוח אלקים חיים כו', שלש מים מרות, ארבע אש ממים כו', והיינו, דאף שבד'

46) ואחתן ג' ה.
47) יומא פו, א. וראה תו"א תולדות יו.
48) חולים קוב, ד.
49) פ"א מ"ט ואילן.
50) תצוה פכ, ב.

(ואתכם יהיו איש איש למטה), שזוהו מ"ש שאו את ראש דראש קאי על הנשיאים, שהם בחיי ראש נקודת היהדות שבכל אחד מישראל, ועיי"ז מגיעים למעלה ממדרגה, כפי שיתגלה בביאת משיח צדקנו במחנה בנימינו, שאו יהי מספר בני"ב באופן אשר לא ימד ולא יספר מרוב.

הכתיבה והקריאה בתורה, כדי לפעול את ההמשכה שע"י הנשיאים, שצריך להיות קריאה והמשכה לכל שבט כפרט, והיינו, שההמשכה לראובן שה"ע הרא"ש⁵⁶ (ראו בן) או לשמעון שה"ע השמיעו⁵⁶, לא תועיל לשאר השבטים, ולכן הוצרך למנות כל שבט בפ"ע, ולהזכיר בתורה את כל פרטי עניני המנין ככל שבט ושבת⁵⁷ וכשם שהוא בענין הרוח, שהוא באופן של המשכה מלמעלה למטה, כן הוא גם בענין הרוח שהוא באופן של העלאה מלמטה למעלה, שצריכים להיות כל הפרטים ככל שבט ושבת בפ"ע, כפי שמצינו בענין קרבנות הנשיאים שנפרטו ככל נשיא בפ"ע. והענין כזה, דקרבנות הו"ע העלאה, כידוע⁵⁷ שראו דקורבנא עולה עד א"ס. ויש בהם ענין הרוח, כמ"ש⁵⁸ ר"ח נחזות, ואמרו רז"ל⁵⁹ נחת רוח לפני כר', דריח ורוח הו"ע אחד⁶⁰, אלא שמצד המשפיע מלמעלה למטה, הוא רוח, ומצד המקבל מלמטה למעלה, הוא ריח. וקרבנות הנשיאים הקריב כל נשיא עבור שבטו, היינו שההקריבה דכל ישראל ה"ע הנשיאים דוקא. והנה, אף שקרבנם של כל הנשיאים ה"ע שוה, מ"מ, ככל נשיא נאמרו בתורה כל פרטי הקרבנות, ולכאורה ה"ע מספיק לכתוב את כל פרטי הקרבנות בנשיא שבט יהודה, ולומר שכך הקריבו כל שאר נשיאי השבטים⁶⁰. אך הענין הוא, דכיון שהכתיבה והקריאה בתורה היא כדי לפעול ענין הגילוי, לכן צריכה להיות פעולה זו בכל שבט ושבת כפרט, דלכל שבט יש אופן עבודה שהוא בשינוי מעבודת של כל נשיא שזוהו שמצינו במדרש⁶¹ דרשות מיוחדות על הקרבנות של כל נשיא ונשיא, לפי שבכל נשיא ה"ע עבודה מיוחדת לפי מדינתו, וצריך לפעול פעולת הגילוי שע"י התורה בכל פרט ופרט.

ט) וידבר שאו את ראש כל עדת בני ישראל גוי' לגולגולתם, שאו הוא מלשון הגבהה למעלה ממדרגה, שזוהו מ"ש לגולגולתם, כמבואר בלקו"ת⁶² דקאי על הכתר, וכפי המבואר כאן הכוונה היא על פנימיות הכתר, שעיי"ז נעשה שאו גוי' למעלה מענין המספר, ככת"י אשר לא ימד ולא יספר. והמשכה זו נעשית ע"י משה ואהרן, וכן ע"י הנשיאים

56) ראה תו"א ר"פ וחת. 57) ראה זתר ח"ב הל"ט א. ח"ג כ"ב ב. 58) וקרא א, ט. פינתם כח, ת. 59) תו"כ ופרש"י ויקרא שם. ספרי ופרש"י פינתם שם. 60) ראה גם אות"ת תולדות קמט, סע"א. ד, ר. ואל"ך. 61) ראה גם תו"א כראשית ת, ב. אות"ת נשא ס"ע ותר. פינתם ס"ע אקטו ואל"ך. לקו"ש תו"ת ע"י 14 ואל"ך. 62) ראה גם לקו"ש חל"ב ע"י 21. 63) ראה במד"ר פי"ג, יד ואל"ך. 64) ראה לקו"ת במדבר א, רע"א, ד, ר. ואל"ך.